

OHUTUSKAART

1. JAGU. Aine/segu ning äriühingu/ettevõtja identifitseerimine

Oluline teave *** Seda kemikaali ohutuskaarti tohib kasutada ainult HP HP originaaltoodete jaoks. Selle kemikaali ohutuskaardi volitamata kasutamine on rangelt keelatud ja võib lõppeda HP õiguslike meetmete võtmisega. ***

1.1. Tootetähis

Segu kaubanduslik nimetus või nimetus CLT-C506Series
Registreerimisnumber -
Sünonüümid Mitte ükski.
Väljaandmise kuupäev 18-Mar-2018
Versiooni number 05
Parandamise kuupäev 18-Oct-2020
Asendatava dokumendi kuupäev 06-Nov-2019

1.2. Aine või segu asjaomased kindlaksmääratud kasutusala ning kasutusala, mida ei soovitata

Kindlaksmääratud kasutusala See toode on toonerisegu, mida kasutatakse printimissüsteemides.
Kasutusala, mida ei soovitata Pole ühtegi teada.

1.3. Andmed ohutuskaardi tarnija kohta

Telefon HP Europe B.V.
Postkast 667
1180 AR Amstelveen
Madalmaad
+31 20 721 3400

HP Inc. Tervisele mõjud

(USAs tasuta) 1-800-457-4209
(Otse) 1-760-710-0048

HP Inc. Kliendi ohutusliin

(USAs tasuta) 1-800-474-6836
(Otse) 1-208-323-2551
E-mail: hpcustomer.inquiries@hp.com

1.4 Hädaabitelefoni number 1-760-710-0048

2. JAGU. Ohtude identifitseerimine

2.1. Aine või segu klassifitseerimine

Klassifitseerimine vastavalt parandatud määrusele (EÜ) 1272/2008

See segu ei vasta ohtlikkuse klassifikatsiooni kriteeriumitele määruse (EÜ) 1272/2008 järgi.

2.2. Märgistuselemendid

Märgistus vastavalt muudetud määrusele (EÜ) nr 1272/2008

Ohupiktogramm Mitte ükski.
Tunnussõna Mitte ükski.
Ohulaused Segu ei vasta klassifitseerimise kriteeriumile.

Hoiatuslaused

Ennetamine Pole kättesaadav.
Reageerimine Pole kättesaadav.
Hoidmine Pole kättesaadav.
Kõrvaldamine Pole kättesaadav.

Täiendav märgistuse teave Mitte ükski.

2.3. Muud ohud

Antud ettevalmistus ei sisalda ühtegi komponenti, mis on (EÜ) määruse 1907/2006 alusel klassifitseeritud püsivaks, bioakumuleeruvaks ja mürgiseks või väga püsivaks ja bioakumuleeruvaks.

3. JAGU. Koostis/teave koostisainete kohta

3.2. Segud

Komponendid ei ole ohtlikud või on allpool lubatud kokkupuutemäärasid.

4. JAGU. Esmaabimeetmed

Üldine teave

Tagada, et meditsiinitöötajad teavad, mis aine(te)ga on tegemist ning rakendavad enda kaitseks ettevaatusabinõusid.

4.1. Esmaabimeetmete kirjeldus

Sissehingamine

Viige isik koheselt värske õhu kätte. Ärrituse püsimisel pidage nõu arstiga.

Sattumine nahale

Pesta kemikaaliga kokku puutunud piirkondi põhjalikult pehmetoimelise seebi ja veega. Ärrituse tekkimisel või püsimisel pöörduge arsti poole.

Sattumine silma

Ärge hõõruge silmi. Kohe uhtuda vähemalt 15 minuti kestel või osakeste kõrvaldumiseni suure koguse puhta sooja veega (madalal surve). Ärrituse püsimisel pidage nõu arstiga.

Allaneelamine

Loputage suud veega. Juua üks kuni kaks klaasi vett. ÄRGE kutsuge esile oksendamist. Kutsuge otsekohe arst.

4.2. Olulisemad akuutsed ja hilisemad sümptomid ning mõju

Hingamisraskus. Köhimine.

4.3. Märge igasuguse vältimatu meditsiiniabi ja eriravi vajalikkuse kohta

Ravige sümptomaatiliselt.

5. JAGU. Tulekustutusmeetmed

Üldine tulekahjuoht

Mingeid ebatavalisi tule- või plahvatusohte pole teada.

5.1. Tulekustutusvahendid

Sobivad kustutusvahendid

Kuivkemikaal, vaht, süsinikdioksiid, veeudu.

Sobimatud

Ärge kasutage kustutajana veekahurit, kuna see lööb tule laiali.

kustutusvahendid

5.2. Aine või seguga seotud erilised ohud

Tulekahju ajal võivad moodustuda tervisele ohtlikud gaasid.

5.3. Nõuanded tuletõrjajatele

Tuletõrjajate

Tuletõrjajad peavad kandma täielikku kaitseriietust, sealhulgas autonoomset hingamisaparaati.

erikaitsevahendid

Tuletõrje eriprotseduurid

Eemaldage konteinerid tulekahju piirkonnast, kui saate seda ohutult teha.

Erilised meetodid

Kasutage standardseid tulekustutusvõtteid ja arvestage teiste materjalide ohtudega.

6. JAGU. Meetmed juhusliku sattumise korral keskkonda

6.1. Isikukaitsemeetmed, kaitsevahendid ja toimimine hädaolukorras

Tavapersonal

Asjaga mitte tegelev personal eemal hoida. Puhastamisel kanda sobivaid kaitsevarustust ja -riietust. Ekspositsioonimäärasid ületavate tolmu-/aurukogustega kokkupuute ohu korral kasutage NIOSH/MSHA poolt heakskiidetud respiraatorit. Vaata ohutuskaardi 8. jaotis - Isiklik kaitsevarustus.

Päästetöötajad

Pole kättesaadav.

6.2. Keskkonnakaitse meetmed

Vältige valamist kanalisatsiooni, vooluveekogudesse või maha.

6.3. Tõkestamis- ning puhastamismeetodid ja -vahendid

Vältida tolmu tekitamist puhastamise ajal. Kasutage plahvatuskindlaid elektriseadmeid. Koguge tolm kokku HEPA filtriga varustatud tolmuimejat kasutades. Toode ei segune veega ja läheb veepinnal laiali. Peatada aine voolamine, kui seda on võimalik ohutult teha. Laialipuistunud aine pühkida ja imeda tolmuimjaga kokku ning asetada vastavasse jääkide anumasse.

6.4. Viited muudele jagudele

Vaata ohutuskaardi 8. jaotis - Isiklik kaitsevarustus. Vt ka lõik 13, Jäätmekäitlus.

7. JAGU. Käitlemine ja ladustamine

7.1. Ohutu käitlemise tagamiseks vajalikud ettevaatusabinõud

Minimeerige tolmu tekkimine ja akumulatsioon. Kasutada lokaalset imiventilatsiooni. Vältida pikaajalist kokkupuudet. Kasutage häid abitoiminguid.

7.2. Ohutu ladustamise tingimused, sealhulgas sobimatud ladustamistingimused

Hoidke seda tihedalt suletud mahutis. Hoida hästi ventileeritavas kohas. Hoida eemal kokkusobimatutest materjalidest (vt ohutuskaardi 10. jagu).

7.3. Eriksutus

Pole kättesaadav.

8. JAGU. Kokkupuute ohjamine/isikukaitse

8.1. Kontrolliparameetrid

Kokkupuute piirnormid töökeskkonnas	Koostisosa(de) kohta pole toodud kokkupuute piirnorme.
Bioloogilised piirnormid	Koostisaine(te) kohta pole bioloogilisi piirnorme.
Soovitavad seiremeetmed	Pole kättesaadav.
Tuletatud mittetoimivad tasemed (DNELid)	Pole kättesaadav.
Arvutuslikud mittetoimivad sisaldused (PNECid)	Pole kättesaadav.

8.2. Kokkupuute ohjamine

Asjakohane tehniline kontroll	Kasutada tuleks head üldist ventilatsiooni. Ventilatsioonimäärad peaks vastama tingimustele. Vajaduse korral kasutage tõmbekappe, kohalikku äratõmmet või muid õhukontsentratsioonide soovitatavatel ekspositsioonitasemetel hoidmiseks sobilikke lahendusi. Kui ekspositsioonimäärasid ei ole määratletud, säilitage õhus lendlevad kontsentratsioonid vastuvõetaval tasemel. Kui ehitustehnilised meetmed ei ole piisavad tolmuosakeste kontsentratsiooni hoidmiseks allpool kokkupuute piirnormi töökeskkonnas (OEL), tuleb kanda sobivaid hingamisteede kaitsevahendeid. Kui materjali peenestatakse, lõigatakse või kasutatakse mingil viisil mis tekitab tolmu, kasutada sobivat lokaalset väljatõmbeventilatsiooni hoidmaks kokkupuutekontsentratsioone allpool lubatavaid piirnorme.
--------------------------------------	--

Isiklikud kaitsemeetmed, nagu isikukaitsevahendid

Üldine teave	Tavakasutusel pole isiklike hingamisteede kaitsevahendeid vaja.
Silmade/näo kaitsmine	Kanda külgakaitsega kaitseprille.
Naha kaitsmine	
- Käte kaitsmine	Soovitatakse kummikindaid. Pärast käsitlemist peske käsi.
- Muud	Tuleb kanda kaitseülikonda.
Hingamisteede kaitsmine	Tavakasutusel pole isiklike hingamisteede kaitsevahendeid vaja.
Terminaalne oht	Kui vaja, kandke sobivat terminaalset kaitseriietust.
Hügieenimeetmed	Hoida eemal toidust, joogist ja loomasöötadest. Kohe peale toote katsumist ja samuti töövaheaegade alguses pesta käsi.
Kokkupuute ohjamine keskkonnas	Mitte lubada lekkinud tootel siseneda avalikku kanalisatsiooni ja vooluveekogudesse.

9. JAGU. Füüsikalised ja keemilised omadused

9.1. Teave üldiste füüsikaliste ja keemiliste omaduste kohta

Välimus

Füüsikaline olek	Pole kättesaadav.
Vorm	Tahke. Peen pulber
Värvus	Tsüaniinipõhine
Lõhn	Lõhnatu
Lõhnalävi	Pole kättesaadav.
pH	Pole kättesaadav.
Sulamis-/külumispunkt	Pole kättesaadav.
Keemise algpunkt ja keemivahemik	Pole kättesaadav.
Leekpunkt	Pole kättesaadav.
Aurustumiskiirus	Pole kättesaadav.
Süttivus (tahke, gaasiline)	Pole kättesaadav.

Ülemine/alumine süttivus- või plahvatuspiir

Süttivuspiir - alumine (%)	Pole kättesaadav.
Süttivuspiir - ülemine (%)	Pole kättesaadav.
Aururõhk	Pole kättesaadav.
Auru tihedus	Pole kättesaadav.
Lahustuvus(ed)	
Lahustuvus (vesi)	Ei lahustu vees.
Lahustuvus (muu)	Osaliselt lahustuv tolueenis, kloroformis ja tetrahüdrofuraanis
Jaotustegur: n-oktaanol/-vesi	Pole kättesaadav.

Ilesüttimistemperatuur	Pole kättesaadav.
Lagunemistemperatuur	> 200 °C (> 392 °F)
Viskoossus	Pole kättesaadav.
Plahvatusohtlikkus	Pole kättesaadav.
Oksüdeerivus	Informatsioon ei ole kättesaadav.
9.2. Muu teave	Pole kättesaadav.

10. JAGU. Püsivus ja reaktsioonivõime

10.1. Reaktsioonivõime	Pole kättesaadav.
10.2. Keemiline stabiilsus	Tavapärastel säilitamistingimustel püsiv.
10.3. Ohtlike reaktsioonide võimalikkus	Pole kättesaadav.
10.4. Tingimused, mida tuleb vältida	Vältige temperatuure, mis ületavad lagunemistemperatuuri. Kokkupuude kokkusobimatute materjalidega.
10.5. Kokkusobimatud materjalid	Toode võib reageerida tugevate oksüdeerivate ainetega.
10.6. Ohtlikud lagusaadused	Süsinikoksiid ja süsinikdioksiid.

11. JAGU. Teave toksilisuse kohta

Üldine teave Pole kättesaadav.

Teave võimalike kokkupuuteviiside kohta

Sissehingamine	Tolm võib ärritada hingamissüsteemi. Pikaajaline sissehingamine võib olla kahjulik.
Sattumine nahale	Tolm või pulber võib ärritada nahka.
Sattumine silma	Tolm võib ärritada silmi.
Allaneelamine	Väidetavalt on sissehingamise oht väike.

Sümptomid Pole kättesaadav.

11.1. Teave toksikoloogiliste mõjude kohta

Äge mürgisus Kättesaadavate andmete põhjal ei ole klassifitseerimiskriteeriumid täidetud. LD50/oraalne/ rott >5000mg/kg.

Nahasöövitus/-ärritus Kättesaadavate andmete põhjal ei ole klassifitseerimiskriteeriumid täidetud. Teadaolevalt pole ärriti. (OECD 404).

Raske silmakahjustus / silmade ärritus Kättesaadavate andmete põhjal ei ole klassifitseerimiskriteeriumid täidetud. Teadaolevalt pole ärriti. (OECD 405).

Hingamisteede sensibiliseerimine Ei ole hingamisteid sensibiliseeriv.

Naha sensibiliseerimine Kättesaadavate andmete põhjal ei ole klassifitseerimiskriteeriumid täidetud.

Mutageensus sugurakkudele Kättesaadavate andmete põhjal ei ole klassifitseerimiskriteeriumid täidetud. Negatiivne Ames test (testitüved: Salmonella typhimurium).

Kantserogeensus Kättesaadavate andmete põhjal ei ole klassifitseerimiskriteeriumid täidetud.

Reproduktiivtoksilisus Eeldatavalt ei põhjusta see toode reproduktiivseid või arengumõjusid.

Mürgisus sihtelundi suhtes - ühekordne kokkupuude Kättesaadavate andmete põhjal ei ole klassifitseerimiskriteeriumid täidetud.

Mürgisus sihtelundi suhtes - korduv kokkupuude Kättesaadavate andmete põhjal ei ole klassifitseerimiskriteeriumid täidetud.

Hingamiskahjustus Kättesaadavate andmete põhjal ei ole klassifitseerimiskriteeriumid täidetud.

Segu kohta esitatud teave vastandatuna ainete kohta esitatud teabele Pole kättesaadav.

Muu teave Täielikke andmeid selle konkreetse valmistise mürgisuse kohta pole saadaval Vt osa 2 (Võimalikud tervise mõjud) ja osa 4 (Esmaabimeetmed).

Rottidel tehtud uuring (H.Muhle) tüüpilise toonoriga kokkupuute kohta läbi sissehingamise täheldati kergelt kuni mõõdukat kopsufibroosi teket 92% rottidel kontsentreeritud kokkupuutega rühmas (16 mg/m³) ja minimaalset kuni kergelt fibroosi teket 22% loomadel keskmise kokkupuutega rühmas (4 mg/m³). Pulmonaarseid muutusi ei täheldatud madalaima kokkupuutega rühmas (1 mg/m³), mis on kõige asjakohasem kokkupuutetase võimaliku kokkupuute jaoks inimesele.

12. JAGU. Ökoloogiline teave

12.1. Toksilisus	Toode ei ole klassifitseeritud keskkonnaohtlikuks. Kuid see ei välista võimalust, et suurtel või sagedastel leketel võib olla ohtlik või kahjustav mõju keskkonnale.
12.2. Püsivus ja lagunduvus	Andmed selle segu mistahes komponendi lagunevuse kohta pole kättesaadavad.
12.3. Bioakumulatsioon	Pole kättesaadav.
Jaotuskoefitsient: n-oktaanol/vesi (log Kow)	Pole kättesaadav.
Bioakumulatsiooni tegur (BCF)	Pole kättesaadav.
12.4. Liikuvus pinnases	Pole kättesaadav.
12.5. Püsivate, bioakumuleeruvate ja toksiliste ning väga püsivate ja väga bioakumuleeruvate omaduste hindamine	Ei ole PBT ega vPvB aine või segu.
12.6. Muud kahjulikud mõjud	Pole kättesaadav.

13. JAGU. Jäätmekäitlus

13.1. Jäätmetöötlusmeetodid	
Jäätme jääk	Pole kättesaadav.
Saastunud pakend	Pole kättesaadav.
ELi jäätmekood	Pole kättesaadav.
Körvaldamise meetodid/teave	Käidelda kooskõlas riigi ja kohalike omavalitsuste õigusaktide nõuetega. Ärge avage toonerikassetti, kui tolmuosakeste plahvatust ennetavaid meetmeid pole rakendatud. toner container ei tohi panna tulle; kuum toner container võib tekitada tugevaid põletusi. Ärge põletage. Mitte lasta ainel ära voolata kanalisatsiooni ega veevärki. HP Planet Partnersi (registreeritud kaubamärk) tarvikute taaskasutusprogramm lubab HP tindiprinterite ja LaserJet-printerite originaaltarvikuid kergesti ja mugavalt taaskasutusse anda. Lisateavet teenuse olemuse ja selle kättesaadavuse kohta teie asukohas saate veebilehelt http://www.hp.com/recycle .

14. JAGU. Veonõuded

DOT

Mitte ohtliku kaubana reguleerimisele kuuluv.

IATA

Mitte ohtliku kaubana reguleerimisele kuuluv.

IMDG

Mitte ohtliku kaubana reguleerimisele kuuluv.

ADR

Mitte ohtliku kaubana reguleerimisele kuuluv.

Lisateave

Ei loeta ohtlikuks kaubaks kategooriate DOT, IATA, ADR, IMDG või RID alusel.

15. JAGU. Reguleerivad õigusaktid

15.1. Ainete ja segude suhtes kohaldatavad ohutus-, tervise- ja keskkonnavalased eeskirjad/õigusaktid

ELi määrused

Määrus (EÜ) nr 1005/2009 osoonikihti kahandavate ainete kohta, I ja II lisa, muudetud

Ei ole loetletud.

Määrus (EÜ) nr 850/2004 püsivate orgaaniliste saasteainete kohta, I lisa, muudetud

Ei ole loetletud.

Määrus (EÜ) nr 649/2012 ohtlike kemikaalide ekspordi ja impordi kohta, I lisa, 1. osa, parandatud

Ei ole loetletud.

Määrus (EÜ) nr 649/2012 ohtlike kemikaalide ekspordi ja impordi kohta, I lisa, 2. osa, parandatud

Ei ole loetletud.

Määrus (EÜ) nr 649/2012 ohtlike kemikaalide ekspordi ja impordi kohta, I lisa, 3. osa, parandatud

Ei ole loetletud.

Määrus (EÜ) nr 649/2012 ohtlike kemikaalide ekspordi ja impordi kohta, V lisa, parandatud

Ei ole loetletud.

Määruse (EÜ) nr 166/2006 II lisa, saasteainete heite- ja ülekanderegister, muudetud

Ei ole loetletud.

Määrus (EÜ) nr 1907/2006, ECHA praegu avaldatud kandidaatainete loetelu

Ei ole loetletud.

Autoriseerimine

Määrus (EÜ) nr 1907/2006 REACH, XIV lisa. Autoriseerimisele kuuluvate ainete loetelu, parandatud

Ei ole loetletud.

Kasutuspiirangud

Määrus (EÜ) nr 1907/2006, REACH XVII lisa, Ainete turuleviimise ja kasutamise piirangud, muudetud

Ei ole loetletud.

Direktiiv 2004/37/EÜ: töötajate kaitse kohta tööl kantserogeenide ja mutageenidega kokkupuutest tulenevate ohtude eest, muudetud

Ei ole loetletud.

Muud ELi määrused

Direktiiv 2012/18/EL ohtlike ainetega seotud suurõnnetuse ohu kohta, muudetud

Ei ole loetletud.

Teised määrused

Kõikidest selles HP tootes sisalduvatest keemilistest ainetest on keemiliste ainete teavitamise seaduste järgi teavitatud või teavitamisest vabastatud järgmistes riikides: USA (TSCA), EL (EINECS/ELINCS), Šveits, Kanada (DSL/NDSL), Austraalia, Jaapan, Filipiinid, Lõuna-Korea, Uus-Meremaa ja Hiina.

Muu teave

See ohutuskaart vastab määruse (EÜ) 2015/830 nõuetele. Klassifikatsioon vastavalt määrusele (EÜ) nr 1272/2008, nagu on täiendatud.

Riiklikud eeskirjad

Pole kättesaadav.

15.2. Kemikaaliohutuse hindamine

Mingit keemilise ohutuse hinnangut pole väbi viidud.

16. JAGU. Muu teave

Viited

18. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ning millega asutatakse Euroopa Kemikaaliamet (REACH).

28. mai 2015. aasta määrus (EL) 2015/830, mis muudab määrust (EÜ) nr 1907/2006.

16. detsembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1272/2008, mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist ning muudatusi (CLP).

Teave hindamismeetodi kohta, mille alusel segu klassifitseeritakse.

See tervise- ja keskkonnoahtude klassifikatsioon lähtub arvutuslike meetodite ja testiandmete kombinatsioonist, kui need kättesaadavad.

Kõigi H-lausetega täistekst, mis pole välja kirjutatud 2.-15. jagudes

Mitte ükski.

Parandamise teave

2. JAGU. Ohtude identifitseerimine: Klassifitseerimine vastavalt määrusele (EÜ) nr 1272/2008.

Koolitusteave

Selle materjali käsitlemisel järgige väljaõppe eeskirju.

Lahtiütlemine

Käesolev ohutusandmete dokument antakse HP klientidele tasuta. Firms HP teadaolevalt on esitatud andmed dokumendi valmimise ajal kõige värskemad ning õiged. Antud dokument ei garanteeri siinkirjeldatud toodete spetsiifilisi omadusi või nende sobivust eriliseks rakenduseks. Dokument on koostatud osas 1 märgitud riigi jurisdiktsiooni kohaselt ning see ei pruugi vastata muude riikide normatiivnõuetele.

Selle ohutuskaardi eesmärk on edastada teavet HP originaaltindikassettides (-toonerikassettides) sisalduvate HP tintide (toonerite) kohta. Kui meie ohutuskaart on edastatud teile koos uuesti täidetud, ümber töödeldud, ühilduva või muu kassetiga, mis ei ole HP originaaltoode, juhime teie tähelepanu sellele, et selles esitatud informatsiooni eesmärk ei ole edastada teavet selliste toodete kohta ning selles dokumendis esitatud teave ja ostetud toote ohutusala teave vahel võib olla olulisi erinevusi. Palun võtke ühendust uuesti täidetud, ümber töödeldud või ühilduvate kassettide müüjaga, et saada kohaldatavat teavet, sh teavet isikukaitsevahendite, kokkupuutega seotud ohtude ja ohutu käitlemise kohta. HP ei võta oma ringlussevõtu programmide raames vastu uuesti täidetud, ümber töödeldud ega ühilduvaid kassette.

Lühendite selgitus

ACGIH (Ameerika tööstushügieeni spetsialistide konverents)	USA Riiklike Tööstushügieenitöötajate Konverents (ACGIH)
CAS	Ajakirja Chemical Abstracts infoteenistus
CERCLA	Keskkonnakahjude hüvitamise ja keskkonnavastutuse seadus (USA)
CFR	USA föderaaaleeskirjade koodeks (CFR)
COC	Cleveland Open Cup
DOT	Transpordiministeerium
EPCRA	Avariolukordade planeerimise ja üldsuse teavitamiskohustuse seadus (ehk SARA)
IARC	Rahvusvaheline Vähiuuringute Amet (IARC)
NIOSH	Riiklik Tööohutuse ja -Tervishoiu Instituut (USA, lüh. NIOSH)
NTP	Riiklik Toksikoloogiaprogramm (USA)
OSHA	Tööohutuse ja -Tervishoiu Amet (USA, lüh. OSHA)
Lubatud piirnorm (PEL)	Lubatud kokkupuutepiirnorm
RCRA	Ressursside säilitamise ja taastamise seadus (USA, lüh. RCRA)
REC	Soovitav
REL	Soovitav kokkupuutepiirnorm
SARA	Keskkonnavastutuse seaduse (Superfund) muutmise ja sellele uute volituste andmise 1986. a. seadus (USA)
Lühiajalise mõju piirnorm (STEL)	Lühiajalise kokkupuute piirnorm
TCLP	Mürgisusuuringute leostumiskatsete eeskiri
TLV	Lubatud piirnorm
TSCA	Mürgiste ainete kontrolli seadus (USA)
VOC	Lenduvad orgaanilised ühendid